

ALMEN MEDICIN – Kursus i tidlig patientkontakt TPK

Vejledning til tutorlægen

Kære tutorlæge på 1. semester

Tak for dit tilsagn om at tage 5 studenter i din praksis. Studenterne er på 1. semester og har begrænset viden om lægegerning og klinik.

Undervisningen på 1. semester består af to parallelle forløb:

1. **Teori** - hvor studenterne bliver introduceret til blandt andet lægerollen, den bio/psyko/sociale sygdomsmodel, teorien om mestring af sygdom, risiko og resurser samt sygdomsopfattelsen. Denne undervisning foregår ved forelæsninger og SAU undervisning (studenteraktiverende undervisning) på hold på Panuminstituttet. De har desuden arbejdet med kommunikation med rollespil og teori. Forløbet afsluttes med en skriftlig opgave.
Der findes et kompendium for studenterne, som man som tutorlæge kan få adgang til ved henvendelse til kursussekretæren, Cathrine Møller .mail står i adressefeltet. Dette giver mulighed for at orientere sig om, hvad de studerende undervises i til SAU undervisningen. I Kompendiet findes desuden en beskrivelse af formålet med besøget hos patienten og desuden retningslinjerne for den opgave som studenterne skal skrive. Men det forventes ikke at tutorlægen læser det.
2. **Klinik** - studenterne får for første gang lejlighed til at mødes med og interviewe en patient (din patient) og til at drøfte disse samtaler med dig sammen med deres 5-mandsgruppe.

Den overordnede planlægning af TPK-kurset:

TPK-kurset, såvel undervisningen i praksis som på afdelingen, er udstrakt over hele semesteret dvs. cirka 11 uger. Det er derfor vigtigt for det samlede forløb at både møderne mellem tutorlæge og studenterne og de studerendes besøg hos patienterne ligger indenfor de planlagte tidsperioder. Vi har fundet det hensigtsmæssigt at anbefale at ALLE studerende taler med deres patient tre gange.

MAJ 2017

AFD. FOR ALMEN MEDICIN

INSTITUT FOR
FOLKESUNDHEDSVIDENSKAB
ØSTER FARIMAGSGADE 5, OPGANG Q
1014 KØBENHAVN K

Kursuskoordinator:

Cathrine Møller

Cathrine.moeller@sund.ku.dk

Kursusansvarlig:

Ellen Lydia Sørensen

ellensoe@sund.ku.dk

Opholdet hos tutorlægen og patientsamtalen får generelt en meget positiv evaluering af de studerende. Vi vil sørge for, at tutorlægen får studentens evaluering efter kurset.

Undervisningen hos tutorlægen

Studerterne kommer 3 gange hos dig. Vi regner med, at det varer ca. 2 timer hver gang. Udgangspunktet for din undervisning er dit kendskab til de patienter som studenterne har fået lejlighed til at tale med.

Formålet med din undervisning er:

- at hver af studenterne får mulighed for at tale nogle gange med en af dine patienter
- at supervisere studenternes samtaler og båndoptagelser med deres patient
- at være medvirkende til at studentens kontakt med patienten forløber tilfredsstillende

Hovedformålet er, at studenten kan lære at tale med en patient og at anskue blandt andet sundhedsvæsenet set med patientens øjne. Det er ikke patientens sygdomme, der er det vigtige, men at studenten lærer noget om et menneskes oplevelser i forbindelse med at have et helbredsproblem og have kontakt med sundhedsvæsenet.

Vælg en voksen person som patient. Vi vil tillade os at understrege vigtigheden af ikke at tildele studenterne ikke-dansk-talende-, demente-, psykotiske-, misbrugende- eller døende patienter. Patienter med personlighedsforstyrrelser vil ofte også være for vanskelige for de studerende at forholde sig til. Du bedes sikre dig, at patienterne har tid og lyst til at tale med studenten. Der må ikke bruges tolk ved samtalen med patienten.

På grund af den overordnede planlægning af kurset, er det vigtigt for studenterne, at et møde med patienten hurtigt kan bringes i stand (senest 14 dage efter første møde hos dig).

Vi har tidligere anbefalet, at patienter kun deltager i Tidlig Almen Medicin én gang. Det gør vi ikke længere, men det må dog fortsat anbefales at der er gået nogle år fra patienten sidst har deltaget, og at de højst deltager 2-3 gange.

For at sikre dig at patienten er motiveret for at deltage og har forstået, hvad det går ud på, vil vi foreslå følgende:

- først mundtligt at spørge patienten om vedkommende vil deltage
- udlevere introduktionsbrevet til patienten

Patienten har selvfølgelig til enhver tid ret til at afbryde kontakten med studenten (det sker sjældent!), men af hensyn til studieforløbet er det vigtigt, at du gør det klart for patienten, hvad deltagelse i undervisningsforløbet indebærer (se venligst "Vejledning til patienten").

Det er ikke meningen at patienten skal læse opgaven, men i visse tilfælde ønsker patienten alligevel at se 'sin' opgave, og dette kan så tillades, men med angivelse heraf på opgaven, og altid forudgået af tutorlægens gennemlæsning.

Møderne med studenterne

Studenterne har haft 3 timers holdundervisning på Institutet, når de kommer til dig. Der er de blevet introduceret til kursets opbygning og formål.

Desuden har de modtaget undervisning i etik og tavshedspligt.

Vi har vedlagt forslag til hvordan møderne hos tutorlægen kan foregå. Forslaget er tænkt som et idegrundlag, enhver kan naturligvis gøre som de selv synes.

Studentens kontakt med patienten

Samtalerne skal foregå over en periode på ca. 10 uger.

Vi anbefaler at de mødes tre gange i max 1½ time, fordi studenten derved får lejlighed til at opleve, hvordan kontakten ændrer sig med tiden. Det er typisk at fortroligheden fordybes i løbet af en samtale række.

Meningen med samtalerne er, at studenten hører patientens livshistorie, om hvordan patienten oplever sit helbredsproblem og om hvordan dette påvirker dagligdag og familieliv. Hvordan patienten oplever sine kontakter med sundheds- og socialvæsenet. Hvordan ser sundhedsvæsenets hjælpearbejde ud set med brugerens øjne? Hvad betyder det, at blive syg?

Samtalerne med patienten må i høj grad følge patientens ønsker. Hvis patienten accepterer det, kan studenten følge patienten til eventuelle kontakter med ambulatorium, sundheds- og socialvæsenet eller lignende, og det kan være til stor glæde for begge. Men skal studenten ledsage patienten uden for hjemmet, er det altid en god ide, at studenten eller patienten på forhånd adviserer de pågældende medlemmer af sundhedspersonalet om, at hun er med.

Formålet med mødet med patienten, udover selve kommunikationen, er at den studerende gerne skulle få en indføring i:

- Hvordan kontakten udvikler sig fra besøg til besøg.
- Patientens erfaringer med sundhed og sygdom.
- Patientens problemer og ressourcer.
- Nogle sammenhænge mellem levevilkår og helbredsproblemer.
- Nogle aspekter af omsorgsarbejdet, sundhedsvæsenets funktion (særlig den praktiserende læges).
- Kontakten med andre, når man er syg.
- Socialt netværk.

Opgaven

Når studenten afleverer opgaven, skal de samtidig sende eksemplar til tutorlægen. Det har to formål:

- Du skal kontrollere, at opgavens indhold svarer til den patient, studenten har været hos
- Du skal sikre, at opgaven er anonymiseret (så patienten ikke kan gendes).

Men du behøver ikke at tage stilling til opgavens kvalitet. Hvis opgaven ikke opfylder ovenstående, bedes du instruere studenten i, hvordan han/hun retter opgaven.

NOGLE VIGTIGE REGLER:

- Tutorlægeundervisningen er obligatorisk, det vil sige 80 % fremmøde.
- Der skal føres afkrydsningslister (sendes når navnene er fordelt)
- Studenten kan få rejseudgifter godtgjort (mod bilag) hos sekretæren på Afdelingen for Almen Medicin, hvis pt./tutorlæge bor udenfor det tidligere Københavns amt.

Du er naturligvis altid velkommen til at kontakte afdelingen.

Med venlig hilsen

Ellen Sørensen
Studielektor, kursusleder